

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 80 Lei. | Negyed évre — — — 20 Lei.
 Fél évre — — — 40 " | Egyes szám ára — — — 2 "

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 —————
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzügyi részét illető közlemények a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Rovás.

A lidércnyomás,

amely városunk polgárságára ólomsúlyként nehezedett, megszűnt. A forró nyár baj nélkül repült el fejtünk felett s a szép és majdnem állandóan verőfényes ősz is. A kedvező forró és meleg napokat szerető „vörös kakas” megkímélte városunk lakosságát, mintha tudta volna, hogy a tűz elleni sikeres védekezésünk elé az utóbbi időben mily számos akadály gördült. Hisszük, hogy ezeket az akadályokat úgy a városi tanács, mint a tűzoltóegyesület vezetősége közös akarattal igyekezett s igyekszik elhárítani az utóból s éppen ezért elvárjuk, hogy az alapszabályokkal bíró tűzoltó-egyesület teljes önállóságra törekedve, a város támogatásával mindazt, amit ma egy ilyen egyesülettől megkívánni lehet, megvalósítsa. E végből a téf folyamán intézkedjék, hogy a város kezelésében lévő pénzkészletei, valamint a mulatságok rendezéséből, adományokból befolyó összegek felett szabadon, függetlenül és gyorsan rendelkezessék. A tűzoltó-testület alapszabályok szerint megválasztott vezetőségében mindenkor láttunk anynyi anyagi és erkölcsi garanciát, hogy az egyesület ügyeit úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben önmaga intézze. A város részéről jövő anyagi támogatás és a hatóságok szigorú ellenőrzése teljesen elegendő ahhoz, hogy ennek a testületnek az eddigi nehézkes, késedelmes és bürokratikus adminisztrá-

lása végre megszűnjék. Az itt lakó polgárság közös érdeke, hogy egy minden tekintetben kifogástalanul működő, jól felszerelt és gyors cselekvésre képes, önállóan intézkedő, saját lábán járó, független, de azért ellenőrzés alatt álló tűzoltó-testület őrkdjék felette s óvja meg vagyonát, életét a „vörös kakas” látogatásaival szemben. E tárgyra még visszatérünk!

— **A Sfatul Negustoresc akciójának visszhangja.** A „Keleti Ujság” írja: A kolozsvári Kereskedő Tanács újabb akciója a szabadkereskedelem visszaállításáért élénk visszhangot keltett a többi erdélyi és bánági városokban is. Déván a kereskedők nagysikerű gyűlést tartottak, amelyen 25 kereskedőt jelöltek ki a bukaresti országos kongresszusra. Marosvásárhely kereskedőtársadalma egyhangulag csatlakozott a mozgalomhoz és elhatározta, hogy 30 tagját küldi le Bukarestbe. Bethlen és Beszterce kereskedői körében is lelkes a hangulat. A bánági, aradi és temesvári kereskedők is nagyszabású előkészületeket tesznek a bukaresti országos kongresszuson való részvételre. A szatmári Kereskedő Tanács is nagy gyűlést tartott, amelyen elhatározták, ha a bukaresti kongresszusnak nem sikerülne enyhíteni a sérelmeken, a kereskedők tüntető sztrájkot rendeznek. A határozathoz csatlakozott az ipartestület, valamint a gyáriparosok és munkaadók szövetsége is.

A „Szászváros és Vidéke” számtalanszor hangoztatta, hogy a helybeli kereskedők is alakítsák meg a kereskedő tanácsot, de — sajnos — ez a sok tagot számláló testület nem érzi ennek hiányát, pedig szükségük volna reá. Ezt bizonyítják a többi kis városokban megalakult kereskedő tanácsok.

— **Románia minden lakosáról törzslapot fognak vezetni.** A kormányhoz közelálló körökben komolyan beszélnek, hogy a modern külföldi államok mintájára Bukarestben is felállítanak egy országos központi nyilvántartó hivatalt, olyan formában azonban, hogy az ország minden egyes lakosáról külön törzslapot vezetnek, abból a célból, hogy mindenkiről tudni lehessen, becsületes ember-e, vagy büntetett előéletű: A nyilvántartó hivatal felállítása után a kormány legstürgősebb teendője lesz, hogy az összes rovottmullu embereket eltávolítja a közhivatalokból. (Hát a tisztességtelen kereskedelemről nem? Szedő gyerek.) A nyilvántartási jegyzékbe 20 évre visszamenőleg fölveszik az összes büntetéseket. Mindenesetre csak üdvözölni lehet egy modern bünygyi nyilvántartás megszervezését, amely elemi szükséglete minden közbiztonságnak. Olyan bünygyi nyilvántartást azonban még nem láttunk, ahol a becsületes embereket is nyilvántartják. Ez olyan munkafeladatot jelentene, amelyet képtelenség lenne megoldani, amikor jól tudjuk, hogy a közönséges helyi rendőri nyilvántartások is milyen hiányosan működnek.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

„Am él a szívem...”

(Halottak napján: Ady Endre sirjánál.)
 Írta: Pogány Albert.

Akarom, hogy szeressetek,
 Akarom, tisztán lássatok,
 Akarom, hogy szeressetek.
 Ady.

November... halk, őszi sirások fátyolozzák a szemünket, tétován bámulunk a nagy halottra, a szüzerejű Nyárra... Kezdődik a temetés. Az uri, kiélt Ősz tort ül az erőtermő, paraszti Nyár fölött.

És temetünk mindnyájan valamit: régi hitteket, álmokat, színt, melegséget, életünk egy-egy visszalopakodó darabját. Elkoporsózzuk a régi akarásokat, a bátor, büszke kacagást, az életet, szent elképzeléseket. Temetjük a fényt, a zsendülő Életet, a bátor, erős dalokat. Egy nagy temető vagyunk mindnyájan s a sirok fölött aranylábbal járja táncát a bágyadt, novemberi Napsugár.

És a halottas Ősz magával hozta a halottak napját. Az egymáskönyöklő, életutján — fogcsikorgatva — rohanó ember egy pillanatra megtorpan s azokhoz menekül, akik tegnap

voltak. Egy pillanatra feldöbben előtte a Vég s meaculpázva kényszerül bele az elmúlás gondolatába. A bábéli, lázasan élő Budapest elküldi fáradt népét emlékezni, ... a temetőbe.

Kerepesi temető... halk, könnyed obeliszek, sulyos, komor kereszték, égrerontó oszlopok, szerényen meghuzódó fejfák: ez mind, mind a Halál birodalma. Mennyi szépség, mennyi reménység Finise. A kapukon kívül lázasan lüktet az ezerszínű Élet, ... itt benn a Csend ül könnytrónusán.

Ma mindenkiből kivirágzik az emberi Jóság, ma mindenki halk, hólnapranéző szemű, ma mindenki könnyes álmodással melengeli magához a voltak emlékét.

Féltreeső, szerény helyen huzódik meg a nagy magyar vátesz: Ady Endre sirja. Kicsiny földhányás, fejfája halkan, egyszerűen vallja: „Ady Endre, élt 41 évet.”

És a siron sápadtan borulnak össze a virágok. Elborítják féltőn, szeretőn, szüzi fehér és harsanó piros őszirózsák. Kalaplevéve, könnyes szemmel emberek állják körül a sirt, leginkább kezdődő, fiatal Életek, akik ma, halottak napján, elhozták áldozatos szívéket a Mesterhez, aki most már igazán a „halottak élén” van. Mindenik kezében virág s féltő

szeretettel halmozzák a Föld poézisét a sirra. Talán megdobban az a kihűlt szív a rögök alatt, hogy valósággyá mélyült a zengő kinyilatkoztatás: „ifju szívekben élek örökre”.

Görcsösen fonódik bele ujjam az Idő keérékébe s visszalenditem. És látok!

Érmindszent! Kicsi, szilágysági falu, hála neked, hogy szülted nekünk ezt a sokszínű, bátor Életet, aki elindult az Értől és eljutott az Oceánig, aki új magyar szépségeknek volt felkent kidalolója. Aki nem riadt vissza a magyar Golgothától, aki bár tudta, hogy:

— „Sósabbak itt a könnyek
 S a fájdalmak is mások,
 Ezerszer Messiások
 A magyar Messiások.” —

mert mégis új látások kinyilatkoztatója lenni.

És ez a zengő, hatalmas Élet elindult a golgothás életuton. Megpróbált más ember módjára elhelyezkedni, megpróbált álmokat temetni, „mert hát poétának lenni hóbortos és komikus dolog”, de hatalmas erővel zendült ki belőle az elhivatottság. A jogi pályát, — amire atyja álmái küldték — derékban törte ketté a szép látások látása, hatalmas erővel kívánczozott ki belőle a Vátesz.

Ujságírói évek jöttek... majd Páris, Páris

Farmacia VLAD gyógyszer-tár
 Orăștie-Szászváros, Str. Regala No. 1.

Bel- és külföldi gyógykülönlegességek, arc-, kéz-, hajapoló szerek, irigátorok, különféle gummi-árak, gyógy- és pipere-szappanok, Eau de Colognek, szájj- és köröm-kefék, fogpaszták, szájvizek, gyógyborok. *Idei friss csukamárolaj.* Kilója: 120.— leu. 95 1—7

— **Állampolgárság elismerése.** A békeszerződések életbeléptetésére vonatkozó rendelet a hivatalos lapban megjelenvén, a lakosság állampolgári minőségének megállapítására vonatkozó munkálatok 30 napon belül vármegyénkben is meg fognak kezdődni. Az erra vonatkozó bővebb tudnivalókat a városi és községi előljáróságok hirdetmény útján fogják közölni a közönséggel. Már most felhívjuk mindazok figyelmét, akiknek állampolgári hovatartozásuk aggályos, hogy igazoló okmányaikat még idejében szerezzék be, hogy azokat a működő bizottságnak bemutatthassák. Megemlítjük itt azt is, hogy az állampolgárság kérdésében hozott elsőfoku határozatot a belügyminiszterium kebelén belül működő másodfoku bizottsághoz lehet megfeleltesíteni, mely az eléje kerülő ügyekben végérvényesen dönt.

— **Az 500 leus bankjegyek kicserélése.** A „Cultura Poporului” írja: Mivel az utóbbi időben több hamis 500 leus került forgalomba, a „Banca Națională” elhatározta, hogy ezen bankjegyeket legrövidebb időn belül másokkal cseréli be.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Tekintetes Szerkesztőség!

Városunkban van egy — de csakis egy — fürdő, a Birtler-féle, amely a háboru alatt beszüntette üzemét s csak két év előtt nyílt meg újra. B. lapjuk annak idején írt róla s követelte, hogy a fürdőtulajdonos nyissa meg a fürdőt, vagy pedig — a közegészségügy érdekében — a város rekvirálás útján vegye kezelésbe. A tulajdonos nagy anyagi áldozatok árán rendbe hozta a fürdőt s üzembe helyezte. A nagy tisztaságról és pedáns vezetésről tanuskodó fürdőt azonban nagyon kevesen látogatják, miért is a tulajdonos a hétnek csak egyes napjain tart nyitva. (Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap. Csütörtökön nők, szombaton pedig férfiak részére gőzfürdő is van.) Mint figyelmes szemlélő

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

az álmok városa. És kinyílt ez a csodálatos Lélek, hogy fényt, szépséget, harmoniát zengjen felénk. Lelkében a magyar fa hajtott lombot s hulltak, hulltak „haláláig a magyar virágok s lombok”. Ránk záporozták az ifju Titán minden szépségét, álmódó, nagy szemének minden felvillanását.

Léda... új színekkel telik meg ez a csodálatos Élet, szívéhez simul a minden asszonyok asszonya, aki mert a kitagadottnak elpihentető Jóság lenni. Áldott, ezerszer áldott ez az asszony.

És hajtja a fa haláláig a lombot: Versek... jönnek az ólomkatonák, hogy elfoglalják a szépimádó lelkeket s hogy új erővel döngessék a szívek vasajtáját. Bomlik a szívek kőfala, reccsen a vaskapu, diadalmuzsikával vonul be a körülbástyázott szívekbe az ólomlégió. Uj, eddig még nem dalolt dalok, soha nem látott látások, életes csodavirágok... ez mind, mind az Ő ajándéka.

És kopogtat a szíveken és felzendül a kereső, megkiáltó szó:

„Akarom, hogy szeressetek,
Akarom, tisztán lássatok,
Akarom, hogy szeressetek.”

És kinyílnak a szemek és szívek, hogy szomjasan igyák be ezt a hatalmasan lendülő Életet.

De feldöbben a lelkes ujjongás közt a tiltó szó is s mint komor felkiáltójel dermed a

sajnosan tapasztaltam, hogy még e napokon sincs megfelelő számú fürdőközönség ott s így a tulajdonos maholnap kénytelen lesz üzemét beszüntetni s helyiségeit egy rentabilisabb célra bérbeadni, felhasználni.

Hogy mit jelent egy 8—9000 lakosu városban egy fürdőintézmény, azt az orvos urakon kívül minden kultur-ember tudja. Éppen ezért üdvös volna, ha e fürdő fenntartása érdekében az illetékes faktorok minden lehető elkövetnének.

1. A város — a drága tüzelő anyagra való tekintettel — önköltségi árban lássa el fával a fürdőt.

2. Az összes iskolák növendékeinek a téli szezonban kötelezővé kell tenni — mérsékelt díjazás mellett — a havi egyszeri fürdést.

3. A katonaságnak is.

4. A fürdőtulajdonos nyisson bérletet 12-szeri fürdésre s a bérlőknek adjon árkedvezményt. A bérletjegyek elárusítását ő is intenzíven gyakorolja.

5. Adókedvezményekben kell részesíteni ezt a közegészségügyi intézményt is.

6. Az utazó ügynökök és a városunkba érkező más idegeneknek megfelelő reklám útján tudomására kell hozni a fürdő létezését. (Omnibuszokon, autókon, vasuti állomáson és szállodákban megfelelő plakátokkal.)

Nagyjából ezek volnának azok a tennivalók, amely a fürdő fenntartását, bővítését nagyban elősegítenék.

Egyetlen fürdőnk ha megszűnik, új nehezen épül és rendezkedhetik be. Éppen ezért e pár sort közös mindnyájunk érdekében úgy az illetékes hatóságoknak, intézményeknek, mint a lakosság zömének és a fürdőtulajdonosnak szíves figyelmébe ajánlom.

Szászváros, 1923. november 14.

Egy fürdőző polgár.

Hajós, siess segítségemre.

Mentsd meg lelkemet, ki jobb hajón haladsz a Cél felé,
siess segítségemre erős evezőkkel Hajós,
mert — jaj — vidám vitorlámat
vijjongó vihar verte korbácsával

Vátesz szemébe a guny, a megnemértés, a lekicsinylés.

Fogcsikorgató, kinos harcok jönnek, golgothás, nagy meghurcoltatás. Arcul köpik a magyartalanság, a perverzitás vádjával, legszebb álmai körül felzug a gunyakacaj.

Sápadt homloka titáni harcba feszül. Sirva remeg szomorú, magyar lelke, harcol elszántan, hittel, hisz tudja, hogy az elhivatás könnyel öntözött, sirós köteleesség. Gőg, dac lobban föl benne s elkeseredetten folytatja szent, nagy harcát. „Mig nem jöttem, sirni sem sirhattak szépen, én s iratom magam s a népem”, — vágja oda a kishitűeknek.

És győz az Eszme, bomlik már a zászló s elszánt, szépmerő csapat sorakozik a lobogó alatt.

1919. január. A Vég... megölte a csók, az álom, a „dal és szépség nyugtalan magyarját”. Forró, fáradt szíve, mely annyi szépségre vert ritmust, örökre megállott.

Ott áll a ravatal a „Nemzeti Muzeumban” ... már uszik a fekete koporsó a ködös utcákon, hogy a tulvilág révénél kössön ki, a hol elfakul a szín, hideggé válik a csók, elhalkul a dal.

Dübörögnek a rögök, ráomlanak erre a csodálatos, azértis Életre. Szomorú, magyar sors! Egyre csak adott, adott, sohse kért semmit, csak szeretetet, meglátást. Amig élt nem kapta meg úgy, ahogy kellett volna. Ez is magyar sors. Sok, sok méla vágy kinzottja, zengő

és reszketek a hideg, örök, pusztá Tengeren;
nyújtsd kezedet ó Ember,
ki tiszta, hős, erényes vagy,
mert Óceánra szálltál a Végzet szavára;
jőjj, vezesd a Hajnal gyermekét
a haragvó hullámok sivatagján,
mit biborkönnnyével öntöz a Nap.

Szánj meg Hajós, hogy lázas lelkem partot
[érjen,
hol édes forrásvíz üditi keserű számat
és termő csókban ujjongok az Élet
nagy, zengő hárfája alatt.

Atakza Ambrus.

Himnusz az ifjuságról.

Most forró vágyak hajtának
s szeretném drága ajkakat
hosszan csókolni újra,
boldogan összebújva.

Látom: hajad szertebomlik,
mint ősszel kalász ha omlik,
tested nemesen ivel,
enyém vagy egész szíved.

Arany szempillád lezárul
s a biborban égő szájrul
— éle alig hallszik — oly
gyöngén-kél a halk sikoly.

Ennek dalom én himnusát:
— Ó, Élet, Élet, Ifjuság,
fiatal testnek torna!
Ha nem a Multé volna!

Bisstray Gyula.

NAPI HIREK.

— **Uj városgazda Déván.** Déva város polgármestere a városgazdai teendők elvégzésével Selmerean Ioan vámhivatali főnököt bizta meg, aki már át is vette a hivatalt.

— **Harangszentelés.** A helybeli szász lutheránus egyház templomának is két harangját a háboruban elrekvirálták. A napokban érkeztek meg a megrendelt új harangok, amelyeket ünnepélyesen szállítottak be a városba. F. hó 16-án a harangokat felvontatták a to-

beteljesülések várója, kinos, fogcsikorgató harcban küzdötte magát a Végig. Büszke, karakán magyar volt, akiben fajának lelke, annak jósága és bűne öltött testet. Egész ember volt, lázadó, dacos, hívő, igazi ember. Az idők teljessége hozta, viharos felhőből kipattanó villám, borus, őszi égen tisztító zivatar volt. Maga volt a hatalmas, véres, igaz Élet, lelkében zendült az egész Mindenség. Hatalmas formák, döböntő meglepetések, biboros életszolozmák duzzadtak ki lelkéből. Mélytüzű, lobogó szeme komor titkokra feszült, mélyzengésű hangja hatalmas erővel zugta fajának a „megállj!”. Nem látták és nem hallották meg. Pedig messzevilágító Fárosz volt, aki látott és meglátott sokmindent.

*

Négy évet lépett az Idő... virággal van borítva a Vátesz sirja s a lélekampolnáknak fellobban az emlékezetére gyújtott láng. És összedobban sok, sok fiatal szív és amit elmulasztott a tegnapi, azt ujjongásos valósággá teljesítette a ma. És tul halálon, elmúláson él a Vátesz. Ez a hatalmas, igaz Élet támad fel a vérünk zengő csöppjében, az idegünk szálában, ott van az akarásunk mélyén, a dolgok mögött, a tervben, a csókban, a dalban.

És testté érzékült immár a nagy, hívő bizonyosság: „él a szívem”. Igen, él minden szépimádó lélekben.

(Budapest, 1923.)

ronyba s ma 18-án (vasárnap) az ilyenkor szokásos harangfelszentelési ünnepély és istentisztelet keretében átadják hivatásuknak. Az ünnepély lefolyásáról jövő számunkban fogunk referálni.

— A dévai ügyvédi kamara alakuló gyűlése. Mint ismeretes, az igazságügyminiszter a dévai törvényszéknek területére kiterjedően ügyvédi kamara felállítását rendelte el. ez ügyben a dévai törvényszék elnöke december 2-ára alakuló gyűlésre hívta össze az összes érdekelt ügyvédeket. Az alakuló gyűlés a dévai törvényszéki palota II. emelet 88. sz. helyiségében lesz megtartva a következő programmal: Kamara megalakulása és 5 választmányi tag megválasztása.

— Csak 50 leuig használható az okmánybélyeg. A pénzügyminiszterium rendelkezése értelmében az okmánybélyeg csak 50 leu erejéig használható. Nagyobb összegű okmánybélyegeket az illetékes pénzügyigazgatóságnál vagy adóhivatalnál készpénzben kell megváltani. A befizetést lehet az aktára rávezetni, de a hatóság külön nyugtát is állíthat ki az összegről. Ez az intézkedés főleg azért történt, mert utóbbi időben nagymennyiségű okmánybélyeg hamisításra jött rá a hatóság. Erdélyben a 20 leus cimleteket hamisítják meglehetősen ügyesen.

— A tordosi jegyzői állás betöltése. A Rosiu János halálával megüresedett tordosi körjegyzői állásra már kiíratott a pályázati hirdetmény, mely szerint az ezen állásra pályázók ez év december 10-ikéig kell, hogy benyujtsák a törvényekben előírt okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket.

— Az Erdélyi Román Hirlapírók Szindikátusa a hirlapírók segélyalapja javára a kolozsvári román nemzeti színház tagjainak közreműködésével több városban irodalmi és művészi estélyt rendez. Városunkba e hó 25-ikén (vasárnap) fognak érkezni, amikor is szép és magas nivón álló műsor keretében fog lefolyni ezen estély, amely ezenkívül tombolajátékkal és tánccal egybekötve kellemes élvezetet fog nyújtani a közönségnek. Hiszszük, hogy városunk közönségének megértésével fog találkozni a hirlapírók eme jótékony célú mozgalma és tevékenysége.

— Milyen elemi iskolai tankönyveket szabad használni? A hivatalos lap legutóbbi száma közli az elemi iskolai tankönyvekre vonatkozó szabályzatokat. A rendelet szerint a városi és falusi elemi népiskolákban csak a közoktatásügyi minisztérium által engedélyezett tankönyveket szabad használni. A tankönyveket megbirálás, illetőleg engedélyezés végett legkésőbb minden év december 15-ig be kell nyújtani olvasható kéziratban vagy géppel írva és a bírálati díj befizetését igazoló igazolvány csatolása mellett. Az engedélyezést az állandó tanács jelentése alapján adja meg a közokt. minisztérium. Az engedélyezett tankönyvek jegyzékét a hivatalos lap április hó 20-ig teszi közzé. Az engedélyezés 5 évre szól. A bírálati díjak a következők: ABC-s könyvek-, számtan és földrajzért osztályonként és tankönyvenként 500 leu; olvasókönyvek után osztályonként 800 leu; rajzfüzetekért 200 leu. A könyvárakat is a minisztérium állapítja meg. Ezeket az árakat rá kell nyomtatni a tankönyvre, a szerzők pedig felelősek azok betartásáért.

— A süket-néma gyermekeket a kolozsvári süket-néma intézet felveszi. A 7—14 év közötti süket némák kózzátartozói ébbeli kérésüket, illetve az elhelyezés mikéntjére iránti megkeresésüket intézzék a süket-néma intézethez (Institutului de surdo-muți) Kolozsvárt.

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA“-ban.

Ma vasárnap, novemb. 18-án
délután 1/2 5 és este 1/2 9 órakor

Becstelének.

Erkölc-s-dráma. Star-film.

Főszereplők:

Hollay Kamilla, Vendrey Ferenc, Tanay Frigyes.

Ezenkívül

A csavargók.

Vígjáték 2 felvonásban. Főszereplők:
SEFF és COCL.

+++++

Szerdán, 21-én HÉTKÖZNAP Csütörtök, 22-én

SPHINX TITKA.

Szenzációs dráma. Főszereplő:

ELLEN RICHTER.

+++++

Előkészületben a

Viebach film szenzáció!

— Új táplálékanyag bevezetése. A „Magyar Nép“ írja: Khinában már régóta termesztik a szójababot. Európában eddig azért nem terjedt el, mert keserű íze van. A tudósok nagyon sokat kísérleteztek, hogy ezt a keserű ízt elvegyék, de sikertelenül. Most végre egy magyar egyetemi tanár olyan eljárást fedezett föl, amely a szójabab keserű ízét megváltoztatja anélkül, hogy a többi táplálékanyagot megrontaná. Budapesten most hatalmas alaptökével egy malmot alapítottak, amely a szójabab őrlésével fog foglalkozni. Szakkörökben nagy várakozásokat fűznek a magyar találmányhoz, mert a szójabab táplálék ereje rendkívül nagy. A kísérletek azt mutatják, hogy a Bercelie tanár eljárásával készített szójaliszt kilójának annyi táplálék ereje van, mint két kiló husznak és egy félkiló buzalisztnek együttvéve. Nem lehetetlen, hogy az új táplálékanyag termesztése egészen át fogja alakítani a mostani mezőgazdasági termelést.

— Reményik Sándor és Szombati-Szabó István ez a két kiváló erdélyi lírikus irt verseket a „Pászortűz“ legújabb számába. Bekoczy Károly és Kacsó Sándor érdekes felépítésű és művésziesen megszőtt elbeszélésekkel szerepelnek. Petelei István szépségekkel teljes: „Egy asszonyért“ című történet-regénykéje, melynek értékét az a tény, hogy eddig kiadatlan volt, csak fokozta, ebben a számban befejezést nyer. Utána azonban kezdetét veszi Petelei Istvánnak egy másik, szintén kiadatlan írása: „Sebestyén Eszti“ címen. Sebestyén Eszti egy hosszabb lélegzetű elbeszélés, amely egy leánylélek belső és külső összeomlását rajzolja meg Petelei csúnálatos jellemző erejével és csinos művészségével. Igen értékes és gazdag közleményekben a Szanlo rovat. Szentimrei Jenő az író Olimpyas jelentőségét méltatja: Malter Károly: Phantom O. Gorhardt Hauptmen egy új regényét ismerteti. Murányi Győző francia krónikájában két kiváló francia íróval: Barbeg d'Aurivilly-vel és Horddia-val foglalkozik. Tamási Aron egy Amerikában élő magyar író, Páll Rozsa költészetét mutatja

be. Ezenkívül még számos érdekes cikk szerepel a lapban. Egyes szám ára 15 leu. Kérjen mutatványszámot. Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Reg. Maria 16 sz.

— A „Hangya“ köréből. A Hangya szövetkezet központjába a szövéshez szükséges főleresztő és beverő fonalak már megérkeztek s ezekre a Szászvárosi „Hangya“ szövetkezet megrendeléseket elfogad. A Hangya szövetkezet pamuljai elismert jó minőségűek és áruk mérsékelt. Érdeklődők forduljanak a boltkezelőséghez Fötér, — Bisztricsányi ház — ahol az óhajtott számra és árra fölvilágítást nyerhetnek és a megrendelések is fogantathatók.

— Panaszok. A tél küszöbén állunk, mikor a vasuton való utazás mikéntje, hogyanja kezd újra aktuális lenni. Szászvároson a vasuti állomás távolsága miatt mindig gondot okozott az utazás, mert a vasúthoz vezető ut pora, sara, rosszasa, valamint az odavivő közlekedési eszközök silánysága, bizonytalansága és drágasága sokakat elrettent az utazástól. A vasuti állomás helyiségeinek, környékének tisztaságához is sok szó fér, ugyisintén ahoz is, hogy miért nincs a III-ik o. vároteremben lámpa, s ha van, miért nem ég az? A peronvilágítás sem felel meg egy fővonal állomásának. A vasuti állomáshoz nemcsak kocsi, autón, hanem gyalog is ki-mennek az utasok, de — sajnos — egy odavezető gyalogjáró még ma sincs. Egy szóval a várostól messze fekvő vasuti állomás még távolabb lesz azáltal, hogy sem jól kikövezett utja, gyalogjárója, sem világítása nincs. Hogy pedig ez az esős, zimankós éjszakákon utazókra nézve mit jelent, felesleges mondanunk. E panaszok orvoslását a magunk részéről is sürgősen kérjük az illetékesektől.

— Gyógyszertári inspekciónál éjjel e héten (nov. 19 reggel 6 órától nov. 26. reg. 6 óráig) a Graffius-féle főtéri patika tart. Éjjeli harang működik.

— Az ecet árusítása. Kereskedőink nagy része nincs tisztában azzal, hogy szabad-e nekik ecetesszenciát árusítaniok? Az Erdélyre is kiterjesztett szabályzat az élelmiszerek és italok ellenőrzéséről és azok hamisításának megállításáról (megjelent az 1921. évi Monitorul Oficial 204 számában) kimondja, hogy az ecetesszenciát (acid acetic) csakis a gyárosok, gyógyszerészek, drogisták raktározhatnak és árusíthatnak. A kereskedők vásárolhatnak ugyan esszenciát, azonban az elraktározás, illetve eladás előtt ecetté át kell alakítaniok. Még megjegyezzük, hogy a kereskedelemben forgalomba hozott ecet legalább 3% és legfeljebb 15% acid aceticumot tartalmazhat. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara e szabályzat betartására azzal figyelmezteti a kereskedőket, hogy a kihágások szigorú büntetésekkel toroltnak meg.

— Szétosztják a hadikártalanításra szánt háromszázmilliót. A „Keleti Ujság“ írja: A hadikárosultak ügyében működő állandó bizottság ma ülést tartott a pénzügyminisztériumban és megállapította a költségvetés értelmében megszabott 300 millió hadikártalanítás felosztását. Eddig 65 milliót osztottak szét a károsultak között. 50 milliót utaltak most ki a kárt szenvedett városok részére, a többi pedig a volt internáltaknak és a repülő bombáitól megölték hátramaradottjai számára. A kifizetést az adóhivatalok útján 30 napon belül fogják eszközölni. A csatolt területek részére külön bizottságot fognak kinevezni, amely a költségvetésben e területek számára felvett 50 millió felosztásának módját fogja megállapítani.

— **Karácsonyfára való játékbabák!** Szász Lola urleány — amint a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papírútleének kirakatában kiállított, de már eladott csoportból is látható — nagyon szép és értékes játéktárgyakat állít elő. Ugy emberi, mint állati alakok készítését elvállalja.

— **Sebeshely község malmát** — amint értesülünk — f. év december 16-án ugyanott tartandó nyilvános árverésen bérbe adják. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét reá.

Eladó alkalmi áron: pianino, bicikli, fekete luxus kocsik, butorok. Strada Saguna 10.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Wolff Róbert timármesternél Szászvároson. 93 1-3

Eladó Tompa községben az állomás mellett egy 18 szobás ház, nagy kerttel, amelyben korcsma helyiség is van. Eladási ár 600.000 L. Bővebbet Muntean Ádám háztulajdonosnál, Tompa.

Eladó: Szalagarnitúra tükörrel, női íróasztal, könyvszekrény, Schunda-cimbalom, beteg-tolósék bőrből, gummis bicikli kerékkal, Papok-tere 1. szám alatt. 84 2-2

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik (kap kosztot és lakást is.) Ugyanott egy szolid megjelenésű kiszolgáló **leány** felvétetik. — Cim: Maksay Géza, csemegekereskedő Nagyszeben, Disznódi-u. 40. 83 3-3

Nr. 2805—923. adm.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Orăștie város nyilvános árverés útján bérbe adja a város tulajdonát képező alsó (volt Zeidler-féle) és középső (a szeszgyár melletti) malmokat 1927. év december hó 31-ig terjedő időre.

Az árverés f. év november hó 29-én d. e. 10 órakor lesz megtartva a városházán, ahol az árverési feltételek a hivatalos órák alatt szintén megtekinthetők.

Orăștie, 1923. november 12.

Herlea s. k.
primar.

Értesítés!

37 6—

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy **Malom-utca 18. sz.** alatti saját házamban lévő műhelyemben állandóan kapható saját készítményű

kész férfi- és nőruha, nagykabát

stb., kitűnő szabás, jó kiállítás és jutányos árban. Ugy szintén férfi rendelt munkákat a legújabb divatnak megfelelően készítek és vállalok. — Egyben tudomására hozom a n. é. hölgyközönségnek, hogy külföldi fővárosból beszereztem a legújabb

női divat különlegességeket,

női kosztümöt, nagykabátokat francia munkákban a legmodernebb stílusban készítek. — Szives pártfogásukat továbbra is kérve, vagyok kiváló tisztelettel

BENKŐ LAJOS

női- és férfi-szabó, Szászvároson.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Hirsch és Róth divatáru kereskedőknél Szászvároson. 97 1-3

Könnyű túra automobil, amerikai, Ford rendszerű, 16-20 lóerős, 4 üléses, elektromos és acetylen világítással, 6 külső- és 9 belső jóménőségű gummival, üzemképes állapotban, társas üzletben kitűnően bevált, megváltozott viszonyok miatt eladó. Orăștie, Alsómajor-utca 1. sz. (Sarok ház.) 96 1-3

Egy Wilson-féle varrógép és egy 1000 mm.-es cséplő-szekrény eladó. Cim: Rápolthy Béla terménykereskedő, Szászváros, Főtér. 89 2-3

A legolcsóbb bőr-, talp- és cipész-kellékek beszerzési forrása:

Rosenfeld és Társa
ALBA-IULIA. 77 4-10

Női kabát-kelmék

valamint

bélés-selymek dús választékban érkeztek.

Kapható **C. ZOBEL** cégnél
Orăștie-Szászváros. 69 5-12

Hajhullás- és korpa ellen
'Petrol' amerikai hajszesz

kapható:

Löw Károly illatszertárában
Orăștie-Szászváros. 91 2--

Az őszi idény beálltával újból előtérbe kerül a felsőruházat beszerzése.

Löwy Sándor versenyáruháza

Petroșeni-ben

különös sujt fektet arra, hogy a középosztály, ki a jelenben a legnehezebb gondok között tudja csak magát jó ruházattal ellátni, hogy aránylag kevés pénzért olcsó és jó kész ruházathoz jusson hozzá, miért is a következő versenyárukon hozza **óriási készruha készletét** forgalomba:

Rövid télikabát	—	—	—	—	675.—	Lei
" " szörme gallérral	—	—	—	—	910.—	"
" " bundás béléssel	—	—	—	—	1200.—	"
Bőrkabát bundás béléssel	—	—	—	—	3900.—	"
Paletó vagy Raglán elsőrendű, saját készítményeim, átlagár	—	—	—	—	790.—	"
Hosszu télikabát, igazi uriszabás, bársony gallérral	—	—	—	—	1750.—	"
Ugyanaz szörme gallérral	—	—	—	—	1915.—	"
Téli öltöny minden színben	—	—	—	—	695.—	"
Angol öltöny sport szabás	—	—	—	—	1100.—	"
Angol kangarn uri öltöny	—	—	—	—	1650.—	"
Ugyanaz mérték szerint	—	—	—	—	1750.—	"

Ezenkívül mindenféle női-kabátokat a legutolsó divat szerint tartok raktáron.

Igen kérem nagyrabecsült vevőimet, hogy mielőtt ruhaszükségletét óhajtja beszerezni, okvetlen nézze meg nálam versenyképes áruimat.

Kiváló tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petroșény.

134 45-52